

Lisensfelling av ulv.
Bestandsregulering, konfliktdemping og tillit

Advokat Espen A. Volden
Advokatfirmaet Lund & Co DA

Nmfl. § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene)

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

- a. for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
- b. for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
- c. for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,
- d. for innfanging til gjenoppbygging av bestander,
- e. for innfanging til lovlig oppdrettsvirksomhet,
- f. for forskning, undervisning eller taksonomisk virksomhet, eller
- g. som er fremmede organismer.

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Det skal ved vurdering av uttak av rovvilt etter første ledd bokstav c legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd

Forvaltningssystemet – former for uttak

§ 10. Kvote for lisensfelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv

Dersom vilkårene i forskriften § 7 er oppfylt, kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av gaupe, jerv, bjørn og ulv.

Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Ved vurdering av felling etter naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav c skal det legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd.

- Ekstraordinære uttak
- Skadefelling
 - Felling av *enkeltindivider* av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom som nevnt i loven § 18 første ledd b), der det på forhånd er fastsatt kvote og vilkår av overordnet myndighet

FORVALTNINGSSYSTEMET FOR ULV

- Generelle formuleringer i konvensjon og lov.
- Høyt konfliktnivå og skepsis til forvaltningen.
- Stortinget har vedtatt tre forlik med svært detaljerte føringer for forvaltningen:
 - Rovviltforliket 2004.
 - Rovdyrforliket 2011.
 - Ulveforliket 2016.
- Stortinget har gitt føringer til forvaltningen, særlig Innst. 257 L (2016–2017) – *«offentlige interesser av vesentlig betydning»*
 - Distriktpolitiske hensyn
 - Jakt, beite og friluftsliv
 - Psykososiale forhold, frykt.

«OFFENTLIGE INTERESSER AV VESENTLIG BETYDNING»

- Departementets vedtak:
 - «- Ivareta hensynet til beitenæringen og redusere tapene av beitedyr i beiteprioriterte området, samtidig som rovvilt sikres vern i rovviltprioriterte områder
 - Sikre forutsigbarhet og konfliktdemping i forvaltningen
 - Øke tilliten til rovviltforvaltningen
 - Ivareta hensynet til øvrig næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser i beiteprioriterte områder, samtidig som rovvilt sikres vern i rovviltprioriterte områder.»

Andre offentlige interesser av vesentlig betydning / *Other overriding public interests*

- Standing Committee – uttaler i vedlegg 2 til Revised Resolution No. 2 (1993):

«The purpose of the exception indicated in the third indent of paragraph 1 of Article 9 raises a very difficult problem, namely the interpretation of the expression ‘other overriding public interests’.

With regard to the definition of the scope of similar concepts, e.g. ‘public order’, experience with other international Conventions (including the European Convention on Human Rights) has in fact shown that it is extremely difficult, if not impossible, to find a general, prior interpretation of such concepts.»

Frykter for livet etter ulveangrep

Ulver har den siste uken angrepet to hunder i Akershus og Hedmark. En ny undersøkelse viser at halvparten av beboerne i disse fylkene frykter for livet etter ulveangrep.

Ulv
gård

Av Øivind

20. des

Artikkel

Uter

hugge

hals

forsv

Har mistet minst 80 sauer til ulv – nå gir Jo Inge opp

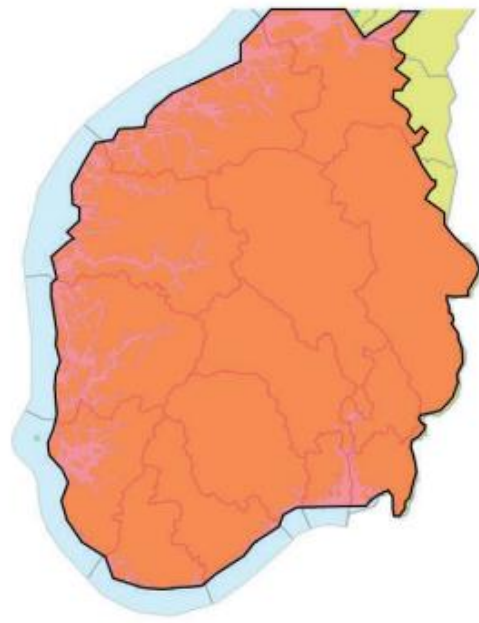

t,
/
den

NÆRGÅENDE: Ulven i Aurskog har våget seg nærme bebyggelse de siste ukene. Dette bildet er tatt på Finsrud 5. februar i fjor.

FOTO: MARGRETHE ØDEGAARD

lund § co

1997

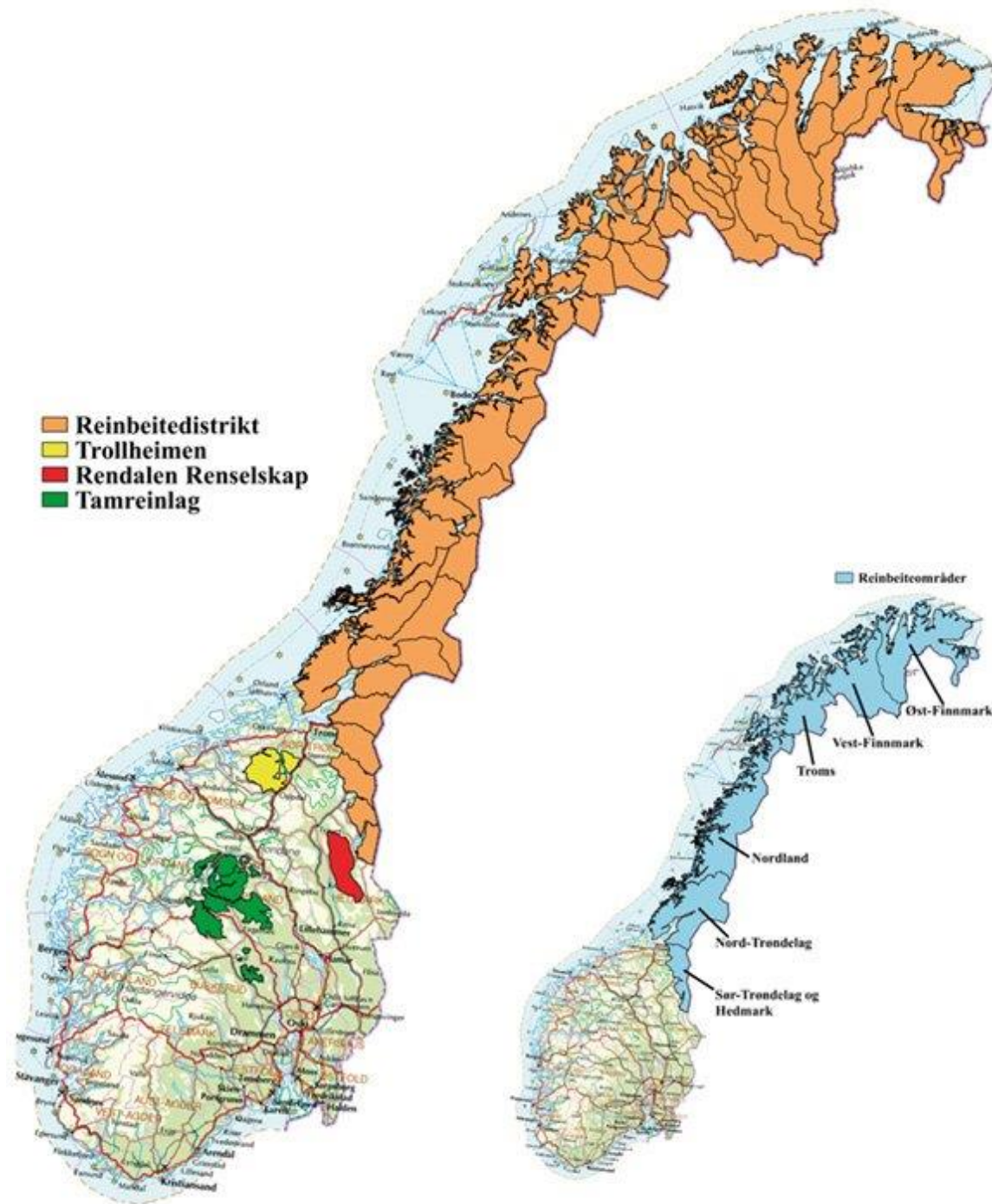
2001

2004

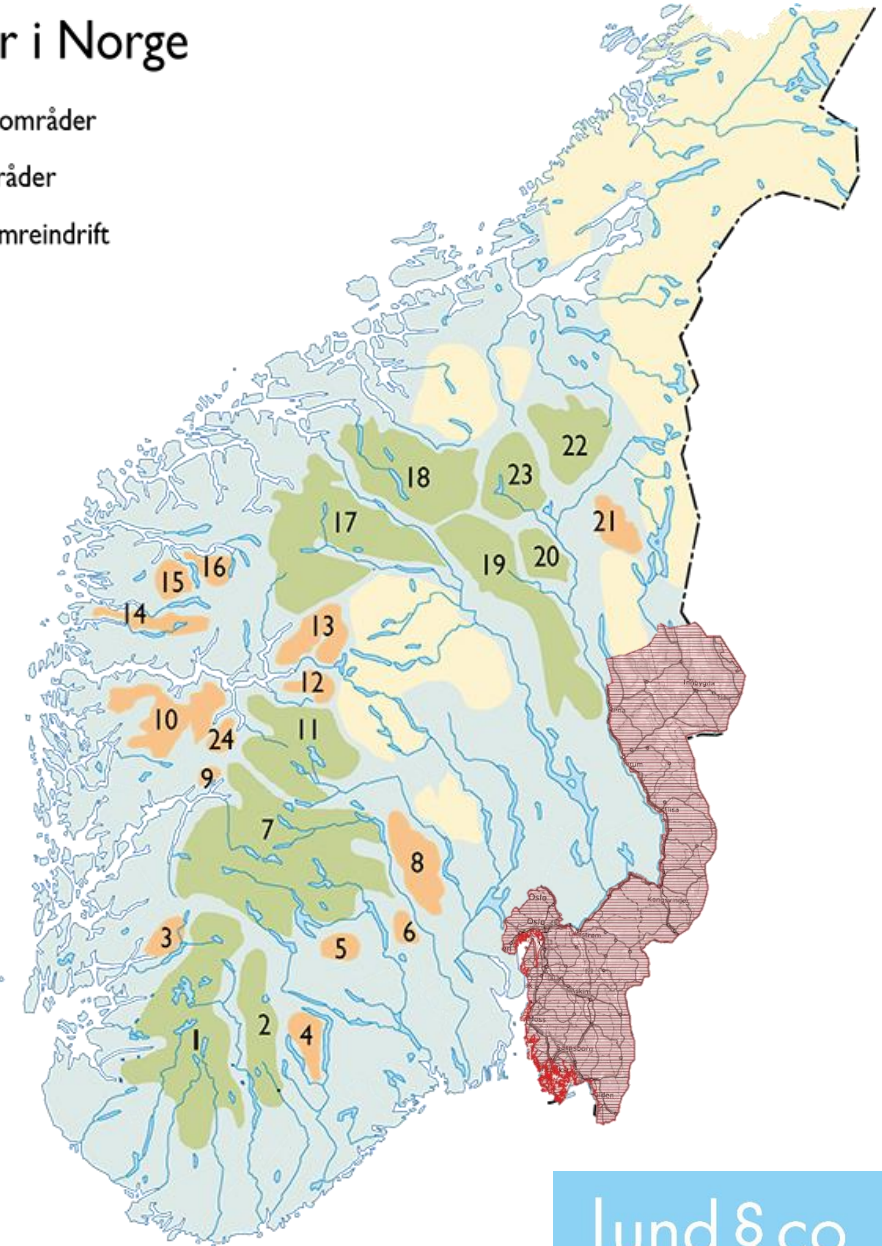
2004 - dd

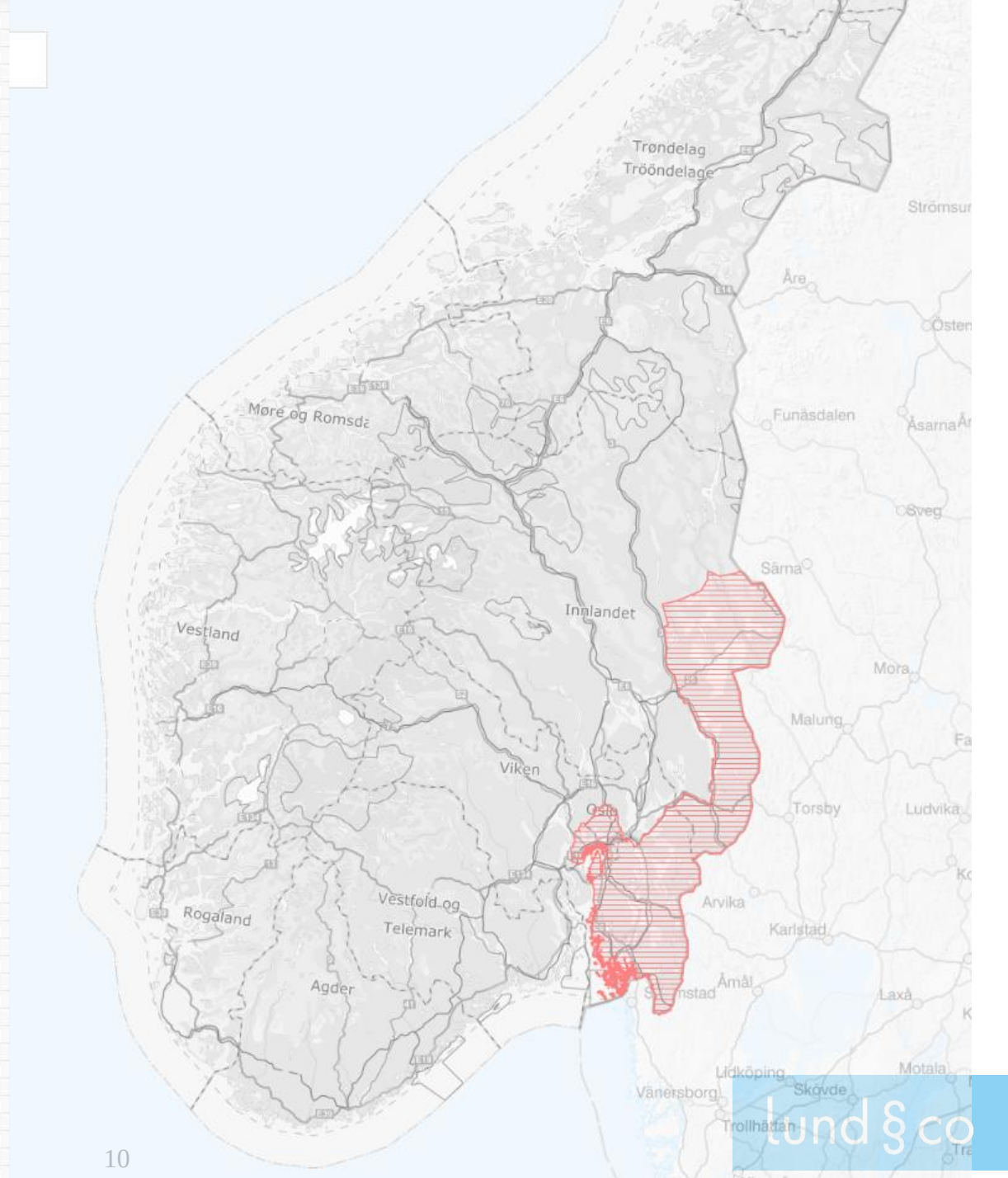
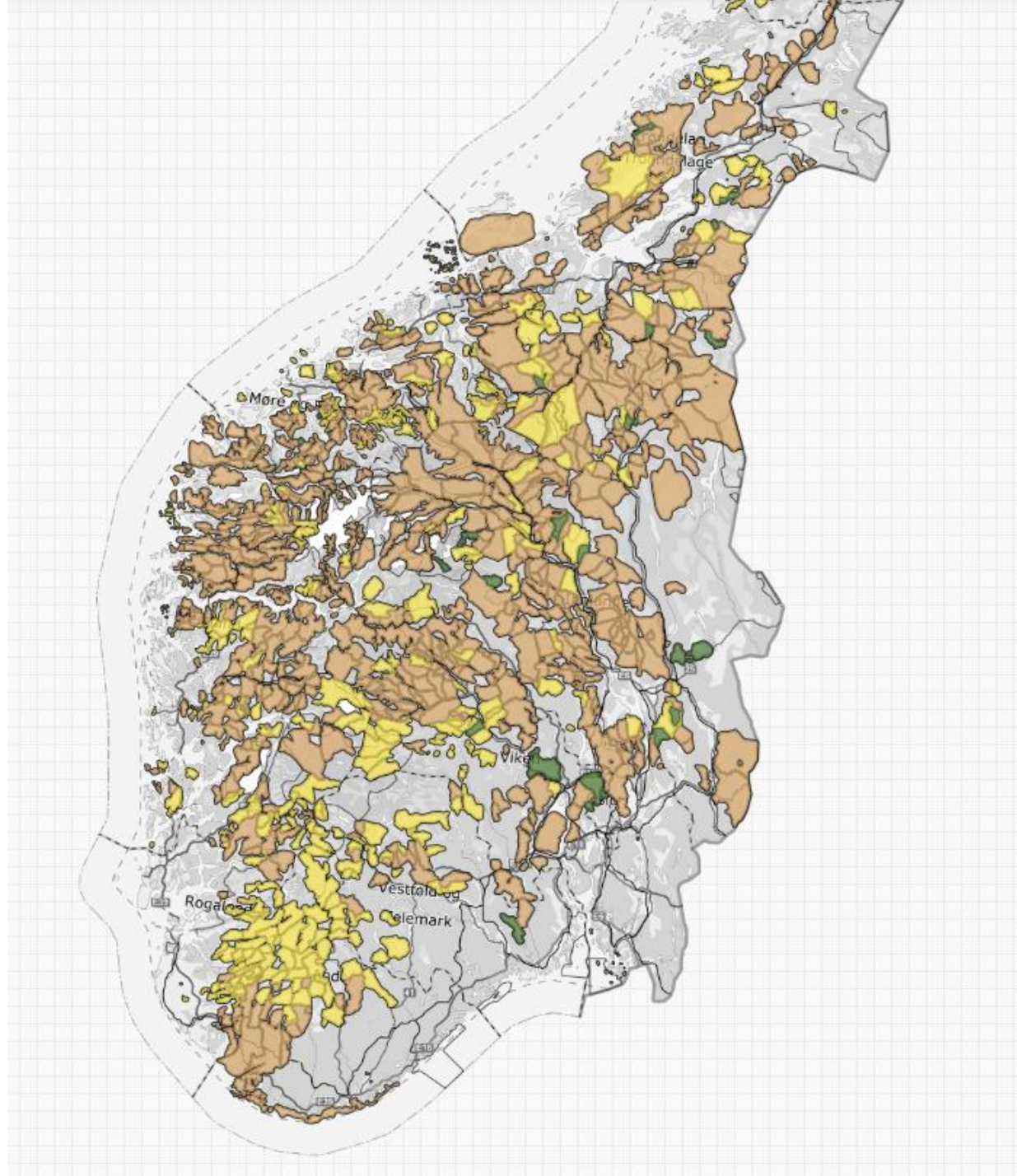

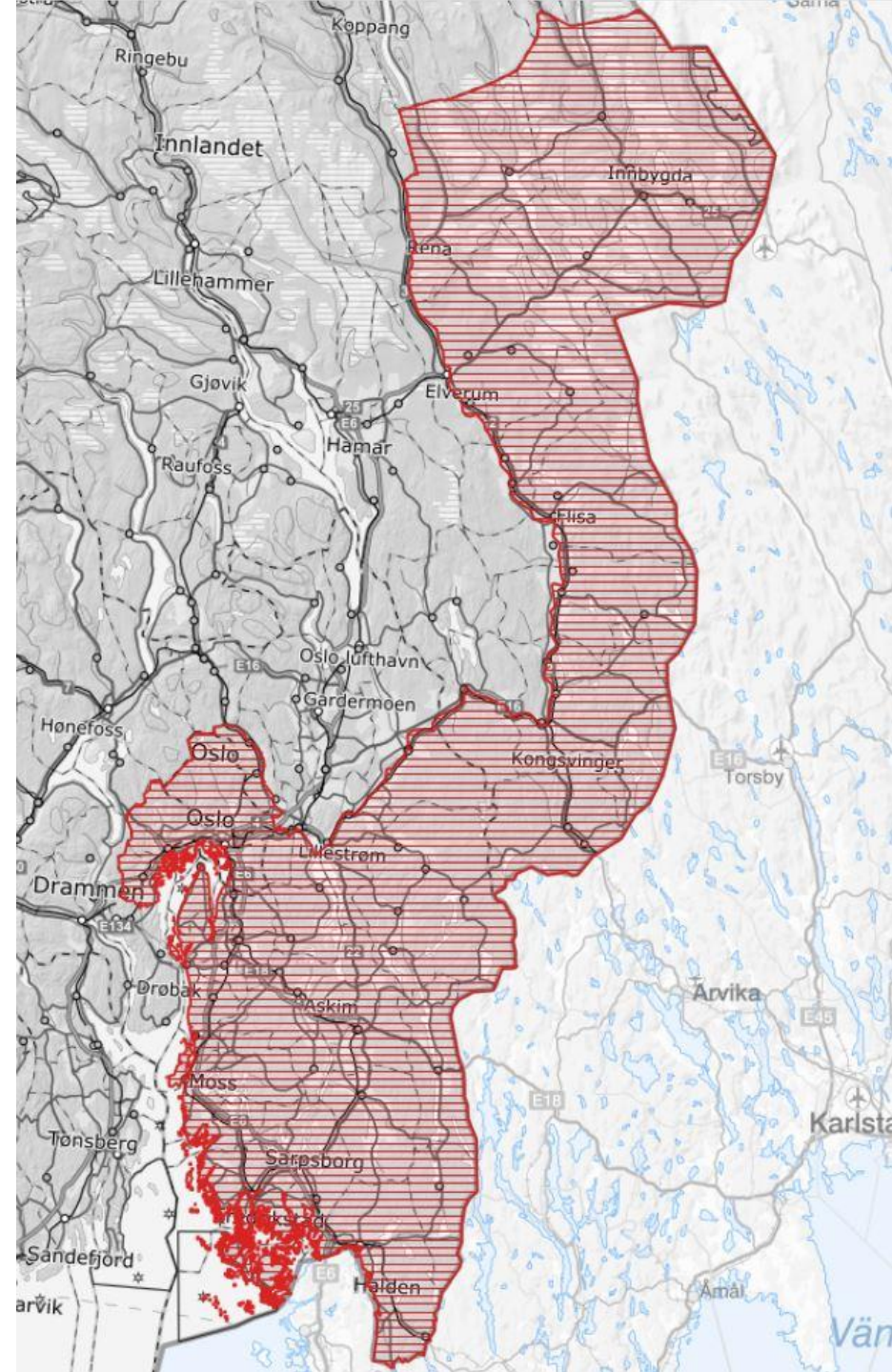
Villreinområder i Norge

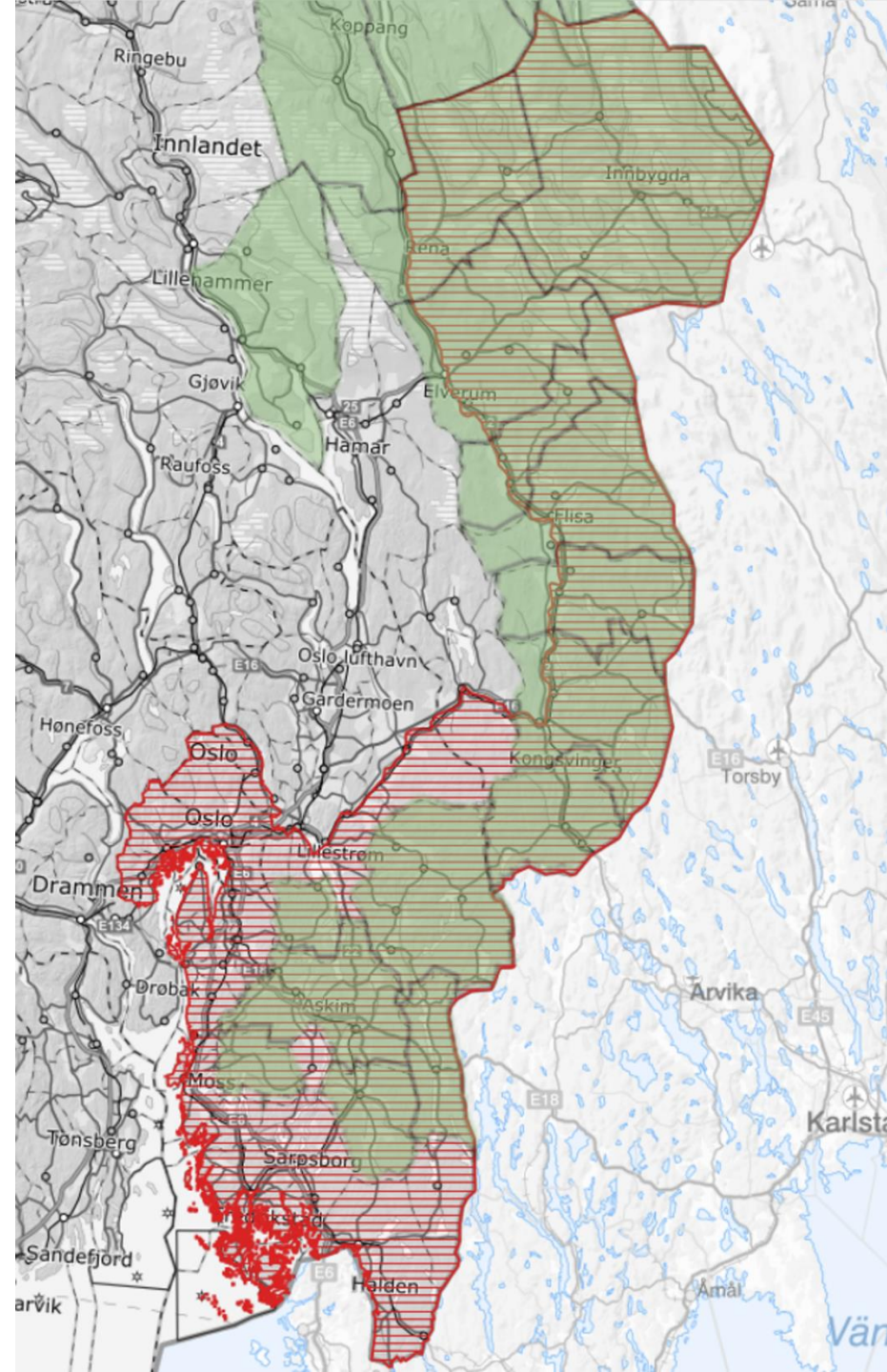
- Nasjonale villreinområder
- Andre villreinområder
- Områder med tamreindrift

- 1 Setesdal Ryfylke
- 2 Setesdal Austhei
- 3 Skaulen Etnesfjell
- 4 Våmur - Roan
- 5 Brattefjell - Vindeggen
- 6 Blefjell
- 7 Hardangervidda
- 8 Norefjell - Reinsjøfjell
- 9 Oksenhalvøya
- 10 Fjellheimen
- 11 Nordfjella
- 12 Lærdal - Årdal
- 13 Vest - Jotunheimen
- 14 Sunnfjord
- 15 Førdefjella
- 16 Svartebotnen
- 17 Reinheimen - Breheimen
- 18 Snøhetta
- 19 Rondane
- 20 Sølnekletten
- 21 Tolga Østfjell
- 22 Forollhogna
- 23 Knutshø
- 24 Raudafjell

Ulvens reproduksjon

- *«Våra data visar dock att den skandinaviska vargpopulationen (i likhet med många andra vargpopulationer i verden) har kunnat tåla en dödelighet på dryga 30 % utan att erhålla negativa tillveksttal».*

- Ulven har det største reproduksjonspotensialet blant de store rovdyrene (40–60 valper).
- Siden 1999 har den årlige tilveksten vært opptil 30 %.
- Uten bestandsregulering vil vestanden vokse – hvert eneste år.

Bestand: ulv

- **Stortinget 6. juni 2016:**
Fire til seks årlige ynglinger i Norge, hvorav minst tre helnorske ynglinger.
 - «Regjeringen mener disse målene er i samsvar med forpliktelsene etter Bernkonvensjonen, og nml. § 5.»
- **Bestand vinteren 2021/2022 (foreløpig):**
 - Fire ynglinger i helnorske revir og åtte i revir på tvers Norge/Sverige.
 - Totalt: 8 ynglinger.
- **Bestand vinteren 2020/2021:**
 - Fem ynglinger i helnorske revir og sju i revir på tvers Norge/Sverige.
 - Totalt: 8,5 ynglinger.
- **Bestand vinteren 2019/2020:**
 - Seks ynglinger i helnorske revir og fem i revir på tvers Norge/Sverige.
 - Totalt: 8,5 ynglinger.
- **Bestand vinteren 2018–2019:**
 - Fem ynglinger i helnorske revir og seks i revir på tvers Norge/Sverige.
 - Totalt: 8 ynglinger.
- **Bestand vinteren 2017–2018:**
 - Åtte ynglinger i helnorske revir og fem i revir på tvers Norge/Sverige.
 - Totalt: 10,5 ynglinger.
- **Bestand vinteren 2016–2017:**
 - Fire ynglinger i helnorske revir og sju i revir på tvers Norge/Sverige.
 - Totalt: 7,5 ynglinger.

- (114) Det *andre og tredje* hensynet henger sammen og sto «sentralt» for departementet. Etter min mening kan disse tillegges adskillig vekt. I et demokratisk samfunn som vårt vil en grunnleggende folkelig tillit til myndighetens forvaltning av rovdyr – også blant dem som lever nærmest rovdyrene – ha betydning for mulighetene til på lengre sikt å nå sentrale vernehensyn i rovdyrpolitikken. Det må kunne legges til grunn at forutsigbarhet i forvaltningen og andre konfliktdempende tiltak vil bidra til å styrke denne tilliten. Både for livsutfoldelse og investeringer vil det kunne ha betydning at de som bor og arbeider utenfor ulvesonen, kan regne med at ulv ikke på varig basis tar opphold der.

Sentrale prinsipielle avklaringer med høyesterettsdommen:

- Bestandsmålet ivaretar kravet til overlevelsessevnen og forholdet til Bern-konvensjonen.
- Klassifiseringen av ulv på den såkalte Rødlista gjelder et nasjonalt rammeverk og er uten betydning for lovens vurderingstema.
- Et bredt spekter av offentlige hensyn kan trekkes inn i vurderingen etter nmfl. § 18 (1).
- Det skal legges stor vekt på lovgivers uttalelser i vurderingen, og Stortingets uttalelser i Innst. 257 L har vekt som alminnelige forarbeider.
- Det kan legges stor vekt på hensynet til konfliktdemping og tilliten til forvaltningen.
- Hensynet til forutsigbarhet er relevant og bidrar til konfliktdemping.
- Det stilles ikke krav til at hensynene gjør seg gjeldende for konkrete revir – de er av generell karakter – og dette gjenspeiles i kravet til vedtakets begrunnelse.